

Ve špinavé kanceláři staré elektrárny byl cítit kouř. Trojice mužů z provozního oddělení v Novém Ålesundu se skláněla nad hrnky kávy, zanechávající na jazyku lehce trpkou chuť. Do místnosti se stěží vešla potrhaná pohovka, psací stůl přiražený ke zdi a vratká kancelářská židle bez opěrek. Staré plakáty z padesátých let zakrývaly oprýskané zdi. Strojník zapojil elektrický ohřívač, který se urputně snažil vyhrát nelítostný boj nad mrazivým vzduchem panujícím v kanceláři. Čas od času to v něm zapraskalo. Na jasné obloze zářil měsíc a jeho svit dopadal na ledovce kolem Nového Ålesundu. Bylo brzké ráno a mrzlo, až praštělo.

Vědecko-výzkumná stanice se nacházela daleko na severu. Kdyby se obyvatelé souostroví snažili osídlit pustý ostrov za hranicemi stanice, riskovali by holý život. Jakmile přišla zima, nezbývalo vědcům nic jiného než si zabalit všechny pracovní nástroje a opustit laboratoře. Na svých výzkumech pracují převážně v létě, a tak se sem opět vrátí nejdříve v dubnu nebo v květnu. I přes zimu však zůstávalo na stanici pár pracovníků, aby ji udržovali v chodu. Nikdo z nich se nikdy ani slovem nezmínil o krutém období polární noci nebo

o osamění, které je bezútěšně pronásledovalo. Z jejich drsného smyslu pro humor většině lidí běhal mráz po zádech. Volný čas trávili na výletech, navštěvovali okolní horské chaty nebo se projížděli nazdařbůh krajinou na sněžných skútrech.

Byl sobotní večer a v kantýně už pomalu zavírali. Pracovníci však před sebou měli ještě jeden volný den, proto jim nic nebránilo v tom, aby se po zavírací době kantýny sešli někde jinde a před cestou domů, jež je čeká v brzkých ranních hodinách, si dopřáli jednoho, možná i dva panáky.

Lidé většinu postarších budov celé zástavby opustili před více než třiceti lety. Tehdy v Novém Ålesundu zavřeli poslední činný důl, a tak celý prostor uhelné pánve nyní působil prázdně. Trojici kamarádů se podařilo proplížit do jedné opuštěné stavby. Kdysi patřila důlnímu revírníkovi, ten ale před léty zemřel. Kamarádi strávili mezi nábytkem z padesátých let, dětským oblečením a starými knihami nasáklými plísní několik chladných večerů. Když však ředitel na jejich noční prohlídky přišel, veřejně je pokáral, a na několik týdnů jim dokonce pozastavil příděl pálenky. Trojice se proto přestěhovala do potměšilé a zaprášené kanceláře strojníka ve zchátralé elektrárně, kde byla taková zima, že je tam rozhodně nikdo hledat nebude. A tak tu aspoň prozatím měli klid.

Po hodině se strojníkovi začalo chtít na záchod. Potřeba byla neúprosná, musel tedy menší, zato živou skupinku na pár minut opustit a odskočit si. Zbývající dvojice si jeho odchodu ani nevšimla. Toaleta ležela v opačné části zchátralé cihlové budovy. Aby se tam dostal, musel by projít halami se zaprášenými generátory, do čehož se mu nechtělo. Nebyl pověřčivý, ale cestu tmavými a chladnými místnostmi se stěnami obalenými

několik let starými nánosy zmrzlého sněhu neměl rád. Proto raději zamířil na venkovní schody. Vyšel menšími bočními dveřmi a vstoupil na nejvyšší špinavý schod z neotesaného dřeva.

Byla klidná noc. Strojník se ve dřevácích, které mu na namrzlém schodu lehce podkluzovaly, pohupoval dopředu a zpátky. I letos byl březen nejchladnější měsíc. V posledních týdnech držel mráz celé město pevně ve svém područí. Před několika dny teplota klesla až k minus čtyřiceti stupňům Celsia. A přestože se nyní lehce oteplilo, vzduch byl stále mrazivý. Strojník tak se zipem u kalhot neotálel a rychle ho zapnul.

Postával a pozoroval dřevěné domky v Novém Ålesundu. Než zašel dovnitř, naposledy se podíval k horizontu. Sledoval profil horských masivů, na něž dopadal měsíční svit. Kam až dohlédl, splýval zmrzlý sníh s temnou oblohou. Ve fjordu se blyštěl okraj silnice Kongsvegen. Kolem ní se pomalu sesouval sníh do mořských vln a postupně tál. Při pohledu na boční stranu ledovce o výšce přinejméním padesát metrů bylo člověku jasné, že dostat se nahoru by dalo pořádně zabrat. Cesta na jih směrem do Longyearbyenu však vedla pouze přes něj. Buď se tedy dalo jet podél pobřeží a poté vystoupat strmým morénovým svahem, nebo to bylo možné vzít přes hory na východě.

Strojník se otočil a už se chystal vrátit dovnitř, když vtom na druhém břehu Kongsfjordenu zahlédl černou tečku mířící přes zamrzlou mořskou hladinu od ostrova Blomstrandøya. Přestože mu ve výhledu nic nebránilo, byla postava tak daleko, že kdyby skvrna stála na místě, ani by si jí nevšiml. Přimhouřil oči. Třásl se zimou. Černá tečka se pohybovala nesmírně rychle. Sněžný skútr? Ani se nehnul a na okamžik zadržel dech. Snažil se nastražit uši, ale jediné, co slyšel, byl hluk generátorů

z nedaleké elektrárny. Jinak panovalo všude ticho. Sněhových peřin nahromaděných kolem zdí a třpytících se v mrazu se nedotkl jediný závan větru.

Rozhodl se, že temnou skvrnu na mořské hladině nechá nezodpovězenou otázkou a vrátil se dovnitř. Když však vešel do zakouřené místnosti, nedalo mu to a z hřebíku přitlučeného nade dveřmi sundal dalekohled. Dvojice kamarádů na okamžik vzhlédla od stolu, protože přerušil jejich bujarou diskuzi, ale po chvíli jen stěží zaregistrovali, že jim opět zmizel z očí.

Uběhlo několik minut. Vrátil se nazpět a beze slova se posadil na kancelářskou židli. Tentokrát kamarádi zpozorněli. Dlouze se na něj podívali, protože byl bílý jako stěna. A jak si horlivě tiskl dalekohled k očím, zůstaly mu po něm na kůži červené kruhy. Elektrikář se zarazil. Společně s instalátérem jim bylo jasné, že se něco stalo.

„Viděl jsem někoho na skútru. Asi jede na ledovec.“

Dvojice ho plna očekávání sledovala. Nestávalo se často, aby se někdo uprostřed mrazivé a temné zimní noci proháněl venku na skútru.

„Je u Blomstrandu na cestě ke Kongsbreenu.“

Muži pomalu přikývli. U úpatí ledovce Kongsbreen vytvářel příliv a odliv velké prolákliny, čímž se i sebelepší pohyb po samotném masivu stával nebezpečný. Nejednou se stalo, že do kotlů a děr vytvářených ledovcovou činností někdo spadl a už se nedostal ven. Například před rokem se nějaký svěhlový turista proháněl kolem Kongsbreenu na starém sněžném skútru a jen tak nazdařbůh křížoval okolí. Očekávalo se, že tělo – nebo to, co z něj zbylo – vyplave na hladinu. Marně.

„Ale vždyť je to děsně nebezpečný, ještě ke všemu takhle uprostřed noci,“ řekl pomalu elektrikář nářečím z jižního Norska. „Určitě někdo z Nového Ålesundu, že jo? Známe ho?“

Strojník zavrtěl hlavou a udělalo se mu zle. Věděl, že pokud jim ještě něco řekne, bude toho do smrti litovat. Po zbytek zimy si z něj budou dělat legraci. Kdyby nebyl opilý, nic by jim neprozradil, a když už by mu to omylem vyklouzlo z pusy, popřel by to. Teď se ale nedokázal zastavit. Musel jim to říct.

„Viděl jsem dalekohledem, že jsou dva. Na tom skútru. A ten, co seděl vzadu...“

Strojník si mohutně lokl pálenky přímo z lahve.

„Vypadal, že nemá hlavu. Tělo mu končilo u krku.“